

Förörenade områden vid pågående verksamhet

Zeinab Fazli

Länsstyrelsen Kalmar län

2011-05-17

Länsstyrelsen
Kalmar län

Gällande bestämmelser

- 2 kap
- 9 kap
- 10 kap
- 26 kap

9 kap 1 § miljöfarlig verksamhet

1. Utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten
2. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

MIFO

- MIFO betyder Metod för Inventering av Förorenade Områden och är en metod för att inventera och riskklassa.
 - MIFO fas 1, en sammanställning av historiska uppgifter, arkivmaterial, kartor och tidigare utredningar samt en riskklassning.
 - MIFO fas 2, översiktliga fältundersökningar och en ny riskklassning.

Lagstöd för MIFO-krav

- Stöd för krav på MIFO fas 1 finns i 2 och 26 kap miljöbalken.
- 10 kap gäller först när man vet att ett område är förorenat.

Allmänna hänsynsregler

- Alla miljökrav som ställs enligt miljöbalken bottnar i de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap.

Allmänna hänsynsregler

- Kunskapskravet, 2 kap 2 §
- Försiktighetsprincipen, 2 kap 3 §
- Rimlighetsavvägningen, 2 kap 7 §
- Förorenaren betalar, 2 kap 8 §

2 kap 8 § ansvar för skadad miljö

- Ansvarig
 - Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd
 - Gäller till dess skadan eller olägenheten upphört
- Skälighetsavvägning enligt 10 kap 4 §

Tillsyn

- 26 kap 9 §, förelägganden eller förbud
 - Krav på åtgärder som behövs
 - Får inte begränsa ett tillståndsbeslut
 - Får begränsa ett tillståndsbeslut i brådskande fall för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer

Tillsyn

- 26 kap 21 §, upplysningar
 - Att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen
 - uppgifter och handlingar som inte förutsätter närmare utredning – rörande driftförhållanden, omfattningen av verksamheten, kemikalieanvändning, bränsleval etc.
 - Gäller också den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet

Tillsyn

- 26 kap 22 §, undersökningar
 - Skyldighet att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.
 - Gäller också den som annars är skyldig att avhjälpa olägenhet från verksamheten.
 - Beslutet får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten.

10 kap miljöbalken

- Genom lag (2007:660) om ändring i miljöbalken har 10 kap miljöbalken fått en ny lydelse från och med den 1 augusti 2007.
 - äldre bestämmelser fortfarande gäller i fråga om miljöskador som uppkommit före den 1 augusti 2007,
 - eller som ägt rum senare men härrör från verksamhet eller åtgärd som avslutats före denna tidpunkt.
- Presentationen här gäller 10 kap i dess lydelse före den 1 augusti 2007.

Förorenade områden

- 10 kap 1 §
 - Gäller alla förorenade mark- och vattenområden
 - Gäller även byggnader och anläggningar
 - Ett offentligrättsligt ansvar

Ansvarig för avhjälpande/efterbehandling

- 10 kap 2 §
 - Verksamhetsutövare
 - Fastighetsägare (förvaringsfall)
- 10 kap 3 §
 - Fastighetsägare
 - Förvärv efter den 31 december 1998

Ansvarets omfattning

- 10 kap 4 §
 - I skälig omfattning utföra eller bekosta det avhjälpande/efterbehandling som behövs
 - Det som ska beaktas:
 - Hur lång tid som har förflutit sedan föreningen ägde rum
 - Den ansvariges skyldighet
 - Omständigheterna i övrigt

Solidariskt ansvar

- 10 kap 6 §
 - Om flera verksamhetsutövare är ansvariga
 - Gäller inte om bidraget är obetydligt
 - Fördelning mellan ansvariga med hänsyn till hur mycket var och en har bidragit och
 - Omständigheterna i övrigt

Solidariskt ansvar

- 10 kap 7 §
 - Om flera fastighetsägare är ansvariga enligt 3 §
 - Fördelning efter vad som är skäligt med hänsyn till vad de insett vid förvärvet och
 - Omständigheterna i övrigt

Kostnadsansvar

- 10 kap 5 §
 - Fastighetsägarens ansvar för kostnader som motsvaras av värdeökningen
- 10 kap 8 §
 - Fastighetsägarens ansvar för utredningskostnader
 - I skälig omfattning med hänsyn till nytta, ekonomi och övriga omständigheter

Upplysningsskyldighet

- 10 kap 9 §
 - Skyldighet att omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten
 - Om det upptäcks en förorening på fastigheten och
 - Föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön
 - Gäller den som äger eller brukar en fastighet

Jämförelsetabell: från det gamla 10 kap till det nya

4 § 1 ST	4 §
4 § 2 ST	8 §
5 §	9 §
8 § 1 ST	1 § 3 ST
8 § 2 ST	10 §
9 §	11 §
10 §	15 §
11 §	16 §
12 §	17 §
13 §	18 §
14 §	21 §

